

22 ЧЕРВНЯ – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

ПРОЙШОВ СОЛДАТ ТРИ ВІЙНИ

22-ге червня 1941 року, 4:00 ранку, мить... і шквал вогню, крові, болю і смерті. Він тривав кілька довгих років, найдовших років в житті тих, кому вдалося пережити увесь цей жах на нашій землі. А багатьом не вдалося, не судилося пережити ці лихоліття...

Кожен раз в цей день ми згадуємо. Згадуємо про тих, хто так і не повернувся з цієї війни.

Про тих, хто кров'ю і потом відстоював нашу перемогу. Про тих, хто чий життя були покалічені війною.

Войтович Микола Йосипович, підполковник запасу пройшов три війни. Його пам'ятають в Новорічиці старі й молоді. Вигляд мав статечний: високий, плечистий, кремезний. Був товариський, веселий, трудолюбивий, користувався авторитетом серед односельчан. Любив ходити на полювання.

Народився Микола 10 квітня 1919 року в с. Новорічиця, в багатодітній родині хліборобів, у мальовничому урочищі Гощина, недалеко від озер. Одружився рано на красуні Лідії із села Дубчиці. Та щастя тривало з чужого. Кохана застудилася і пішла

з життя, залишивши чоловікові синопця Василю.

1939 року Миколу Войтовича призвали на дійсну службу в армію. Солдатські ешелони йшли на Далекий Схід. Зупинилися в місті Спаск (станція Євгенівка). Із серпня 1940 по травень 1942 року служив артилеристом гірської артилерії (гарматний номер).

У складі 21-го артилерійського полку долав гірський хребет Халкін-Гол, пустиню Гобі. Надзвичайно тяжко було поліщуку з дрімучих лісів і зелених боліт виживати й воювати в пустелі. Дошкуляла спрага. Перед походом всім солдатам було наказано з'їсти певну порцію солі, щоб легше було боротися з нестерпною спекою, нестачею води, спрагою. Вода була найбільшою цінністю. Деколи її останні краплі на дні бляшаної фляги рятували солдату життя. В інтернаціональному артилерійському полку воювали під девізом: "Один – за всіх, всі за – одного". Це допомагало виживати в екстремальних ситуаціях.

Миколі здавалося, що піски Гобі будуть різати очі і тріщати на зубах вічно... Ночами снилися краєвиди рідного Полісся...

Згодом доля закинула солдата на Фінську війну. Події, що відбувалися на Карельському перешийку, – навіювали

Миколі Йосиповичу невеселі спогади. Дошкуляли тріскучі морози. Обмундирування було блаженське, шквальні вітри продували шинелі наскрізь, обмотки на ногах обмерзали, мокрі шинелі замерзали, ставали, як дерев'яні – в них важко було рухатися. Гарячої їжі не вживали тижнями. Все вирішували людська сила і солдатський ентузіазм. Була відсутня навіть елементарна техніка. Пересувалися пішки, вантажі несли на плечах. До того ж, відчувалася неприязнь з боку місцевих жителів.

З травня 1942 по червень 1946 року він був стрільком 1217-го стрілкового полку, в якому воював з німецько-фашистськими загарбниками. Деякий час працював цирюльником. Робив вправку і швидко "стрижки" солдатам та офіцерам. Пригодилась мирна професія і на війні, і в тилу. На все життя запам'ятав солдат далекий, холодний, суворий Норильськ. Хотілося швидше потрапити в сонячну Україну, вернутись живим додому.

У 1945 році Микола Йосипович був нагороджений медаллю "За оборону

Советского Заполяр'я". У 1946 році, був демобілізований. Повернувся в рідне село. Одружився зі скромною, роботящою Домінікою (дівчина була сестрою померлої дружини). Виховали разом з дружиною 7 дітей. Прожили в любові й злагоді разом 63 роки. Працювали обоє в колгоспі на різних роботах. Було нелегко. Останні роки ветеран війни тяжко хворів. Його відвідували учні Новорічицької школи. Залишилися фотографії, спогади.

Відійшов солдат у вічність 4 жовтня 2012 року, але пам'ять про нього живе.

Надія Хомівна ШУГАЙЛО,
с.Новорічиця